

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

31 Δεκεμβρίου 2019

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 5075

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. 14603

Έγκριση Κανονισμού του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο: «Θεολογία και Πολιτισμός» του Τμήματος Θεολογίας της Θεολογικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.

Η ΣΥΓΚΛΗΤΟΣ
ΤΟΥ ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
(Συνεδρίαση με αριθμό 2959)

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του ν. 4485/2017, «Οργάνωση και λειτουργία της ανώτατης εκπαίδευσης, ρυθμίσεις για την έρευνα και άλλες διατάξεις», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει και ιδίως του άρθρου 45 παρ. 1 (ΦΕΚ 114 Α').

2. Τις υπουργικές αποφάσεις με αριθμό: α) 216772/Ζ1/8-12-2017 (ΦΕΚ 4334/τ.Β'/12-12-2017): «Τρόπος κατάρτισης του αναλυτικού προϋπολογισμού λειτουργίας και της έκθεσης βιωσιμότητας των Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών» και β) 131757/Ζ1/2-8-2018 (ΦΕΚ 3387/τ.Β'/10-8-2018): «Ρύθμιση θεμάτων απαλλαγής από τα τέλη φοίτησης Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών των Ελληνικών ΑΕΙ».

3. Τις εγκυκλίους του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων με αριθμό: α) 203446/Ζ1/22-11-2017 «Διευκρινίσεις σχετικά με την εφαρμογή διατάξεων του ν. 4485/2017» (Α' 114), β) 163204/Ζ1 ΕΞ. ΕΠΕΙΓΟΝ/29-9-2017 «Εφαρμογή των διατάξεων του ν. 4485/2017 (Α' 114) για θέματα μεταπτυχιακών σπουδών και εκπόνησης διδακτορικών διατριβών - Λοιπά θέματα» και γ) 227378/Ζ1 ΕΞ. ΕΠΕΙΓΟΝ/22-12-2017 «Εφαρμογή των διατάξεων του ν. 4485/2017 (Α' 114) για θέματα μεταπτυχιακών σπουδών».

4. Τις διατάξεις του ν. 3374/2005 (ΦΕΚ 189/τ.Α'/2005) «Διασφάλιση της ποιότητας στην ανώτατη εκπαίδευση. Σύστημα μεταφοράς και συσώρευσης πιστωτικών μονάδων. Παράρτημα διπλώματος», και ιδίως τα άρθρα 14 και 15 όπως τροποποιήθηκαν και ισχύουν.

5. Την αριθμ. 108075/Ζ1/03-07-2019 (ΦΕΚ 432/τ.ΥΟΔΔ/2019, διόρθωση σφάλματος ΦΕΚ 809/τ.ΥΟΔΔ/2019) διαπιστωτική πράξη του Υπουργού Παιδείας,

Έρευνας και Θρησκευμάτων με θέμα: «Εκλογή Πρύτανη και τεσσάρων (4) Αντιπρυτάνεων του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης», με θητεία από 1-9-2019 έως 31-8-2022.

6. Τις αποφάσεις της Συνέλευσης του Τμήματος Θεολογίας της Θεολογικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (συνεδριάσεις με αριθμό 12/22-2-2018 και 15/19-4-2018).

7. Την απόφαση της Συγκλήτου με αριθμό 31415/27-7-2018 (ΦΕΚ 4062/τ.Β'/2018) περί επανίδρυσης του Π.Μ.Σ. με τίτλο: «Θεολογία και Πολιτισμός» του Τμήματος Θεολογίας της Θεολογικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.

8. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις της απόφασης αυτής δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του Κρατικού Προϋπολογισμού ή του τακτικού προϋπολογισμού του ΑΠΘ, αποφασίζουμε:

Εγκρίνουμε τον Κανονισμό του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο: «Θεολογία και Πολιτισμός» του Τμήματος Θεολογίας της Θεολογικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, ως εξής:

Άρθρο 1

α) Σκοπός των Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών Οι Μεταπτυχιακές Σπουδές αποσκοπούν στην προαγωγή της γνώσης, την ανάπτυξη της έρευνας και των τεχνών, καθώς και την ικανοποίηση των εκπαιδευτικών, ερευνητικών, κοινωνικών, πολιτιστικών και αναπτυξιακών αναγκών της χώρας, στην κατάρτιση επιστημόνων υψηλού επιπέδου ικανών να συμβάλουν σε θεωρητικές και εφαρμοσμένες περιοχές συγκεκριμένων γνωστικών κλάδων, ειδικές θεματικές ενότητες ή επιμέρους κλάδους των γνωστικών αντικειμένων του πρώτου κύκλου σπουδών των οικείων Τμημάτων, καθώς και στην παραγωγή και μετάδοση γνώσεων, τεχνογνωσίας, μεθοδολογιών εργαλείων και ερευνητικών αποτελεσμάτων στον επιστημονικό χώρο που δραστηριοποιείται το κάθε Τμήμα.

β) Σκοπός του Π.Μ.Σ. του Τμήματος Θεολογίας Το Τμήμα Θεολογίας της Θεολογικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (ΑΠΘ) οργανώνει και λειτουργεί σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4485/2017 (ΦΕΚ 114/τ. Α'/2017) Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών, με τίτλο: «Θεολογία και Πολιτισμός».

Σκοπός του συγκεκριμένου Π.Μ.Σ. του Τμήματος Θεολογίας είναι η προαγωγή εξειδικευμένης γνώσης και

ανάπτυξης υψηλού επιπέδου έρευνας στο επιστημονικό πεδίο της Θεολογίας και της μελέτης της θρησκείας και του πολιτισμού, στις εξής τρεις (3) ειδικεύσεις: (1) «Χριστιανική Γραμματεία και Ιστορία», (2) «Συστηματική Θεολογία, Κοινωνιολογία και Σπουδή της Θρησκείας» και (3) «Πρακτική Θεολογία και Παιδαγωγική».

Ειδικότερα το Π.Μ.Σ. έχει ως στόχο να εκπαιδεύσει: α. Θεολόγους που θα στελεχώσουν τη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση, β. κληρικούς θεολογικά καταρτισμένους που θα στελεχώσουν την Εκκλησία, γ. στελέχη για διάφορους πολιτιστικούς και εκκλησιαστικούς οργανισμούς και δ. επιστήμονες με ειδίκευση στη μελέτη αφενός της χριστιανικής θεολογίας, με έμφαση στην Ορθόδοξη Θεολογία και Παράδοση και αφετέρου της Θρησκείας και του Πολιτισμού. Οι απόφοιτοι του Π.Μ.Σ. είναι σε θέση να στελεχώσουν επάξια τις Ορθόδοξες Αυτοκέφαλες Εκκλησίες, τα διάφορα εκπαιδευτικά ιδρύματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αλλά και τις ειδικές υπηρεσίες του ελληνικού δημοσίου. Επίσης, μπορούν να διδάσκουν σε κύκλους μαθημάτων συνεχιζόμενης εκπαίδευσης και επιμορφωτικά σεμινάρια, τα οποία έχουν ως στόχο την επιμόρφωση ή την εξοικείωση των εκπαιδευομένων σε θέματα πολιτισμού, θρησκείας και κοινωνίας.

Οι απόφοιτοι του Π.Μ.Σ. του Τμήματος Θεολογίας είναι σε θέση 1. να εφαρμόζουν τη γνώση στην πράξη, 2. να αναζητούν, να αναλύουν και να συνθέτουν δεδομένα και πληροφορίες κάνοντας χρήση της κατάλληλης τεχνολογίας, 3. να προσαρμόζονται σε νέες καταστάσεις και να παίρνουν αποφάσεις 4. να εργάζονται αυτόνομα ή σε ομάδα σε διεθνές ή/ και διεπιστημονικό περιβάλλον, 5. να σέβονται τη διαφορετικότητα, την πολυπολιτισμικότητα και το φυσικό περιβάλλον, 6. να επιδεικνύουν επαγγελματική, κοινωνική και ηθική υπευθυνότητα και ευαισθησία σε θέματα φύλου, 7. να έχουν ικανότητα κριτικής και αυτοκριτικής, 8. να προάγουν την ελευθερία, παραγωγική και επαγωγική σκέψη, 9. να δρουν με κοινωνική υπευθυνότητα και ευαισθησία προς τα κοινά.

Άρθρο 2

Όργανα των Προγραμμάτων
Μεταπτυχιακών Σπουδών
(άρθρα 31, 44 και 45 του ν. 4485/2017)

Αρμόδια Όργανα για τη διοίκηση, οργάνωση και λειτουργία των προγραμμάτων μεταπτυχιακών σπουδών είναι:

1. Η Σύγκλητος του Ιδρύματος, που είναι το αρμόδιο όργανο για τα θέματα ακαδημαϊκού, διοικητικού, οργανωτικού και οικονομικού χαρακτήρα των Π.Μ.Σ. και ασκεί όσες αρμοδιότητες σχετικά με τα Π.Μ.Σ. δεν ανατίθενται από το νόμο ειδικώς σε άλλα όργανα.

2. Η Συνέλευση του οικείου Τμήματος, η οποία έχει τις αρμοδιότητες που ορίζονται στο άρθρο 31 παρ. 3 του ν. 4485/2017.

3. Η Συντονιστική Επιτροπή (ΣΕ) του Π.Μ.Σ., που απαρτίζεται από πέντε (5) μέλη ΔΕΠ του Τμήματος, οι οποίοι έχουν αναλάβει μεταπτυχιακό έργο και εκλέγονται από τη Συνέλευση του οικείου Τμήματος για διετή θητεία και είναι αρμόδια για την παρακολούθηση και τον συντονισμό της λειτουργίας των Π.Μ.Σ. Κατά τη λήξη της

θητείας της ΣΕ, με ευθύνη του απερχόμενου Διευθυντή, συντάσσεται αναλυτικός απολογισμός του ερευνητικού και εκπαιδευτικού έργου του Π.Μ.Σ., καθώς και των λοιπών δραστηριοτήτων του, με στόχο την αναβάθμιση των σπουδών, την καλύτερη αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού, τη βελτιστοποίηση των υφιστάμενων υποδομών και την κοινωνικά επωφελή χρήση των διαθέσιμων πόρων του Π.Μ.Σ. (άρθρο 44 παρ. 2).

4. Η Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών, που αποτελείται από τον/την Αντιπρύτανη Ακαδημαϊκών Υποθέσεων και Φοιτητικών Θεμάτων, ο/η οποίος/α εκτελεί χρέη Προέδρου και τους Κοσμήτορες του Ιδρύματος, ως μέλη και έχει τις αρμοδιότητες που προβλέπονται στο άρθρο 32 παράγραφος 5 του ν. 4485/2017.

5. Ο Διευθυντής του Π.Μ.Σ., που είναι μέλος της ΣΕ και ορίζεται μαζί με τον αναπληρωτή του, με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος για διετή θητεία και πρέπει να πληροί τις προϋποθέσεις του άρθρου 31 παρ. 8 ν. 4485/2017. Δεν μπορεί να έχει περισσότερες από δύο (2) συνεχόμενες θητείες και δεν δικαιούται επιπλέον αμοιβή για το διοικητικό του έργο. Ο Διευθυντής έχει τις αρμοδιότητες που προβλέπονται στο άρθρο 31 παρ. 8 του ν. 4485/2017 και όποιες άλλες ορίζονται από τη Συνέλευση του οικείου Τμήματος (άρθρο 45 παρ. 1γ) και από επιμέρους άρθρα του παρόντος Κανονισμού.

6. Η εξαμελής Επιστημονική Συμβουλευτική Επιτροπή (ΕΣΕ), αρμόδια για την εξωτερική ακαδημαϊκή αξιολόγηση των Π.Μ.Σ. (άρθρο 44 παρ. 3 του ν. 4485/2017).

Άρθρο 3

Κατηγορίες υποψηφίων για φοίτηση
σε Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών
(άρθρο 34 παρ. 1, 7 και 8 του ν.4485/2017)

Κατηγορίες υποψηφίων που μπορούν να γίνουν δεκτοί για την παρακολούθηση του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών είναι κάτοχοι τίτλου πρώτου κύκλου σπουδών του Τμήματος Θεολογίας ή άλλων Τμημάτων Πανεπιστημίων, ΤΕΙ και Ανωτάτων Εκκλησιαστικών Ακαδημιών συναφούς γνωστικού αντικείμενου της ημεδαπής ή αναγνωρισμένων ομοταγών ιδρυμάτων της αλλοδαπής.

Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών δεν απονέμεται σε φοιτητή, του οποίου ο τίτλος σπουδών πρώτου κύκλου από Ίδρυμα της αλλοδαπής δεν έχει αναγνωρισθεί από το Διεπιστημονικό Οργανισμό Αναγνώρισης Τίτλων Ακαδημαϊκών και Πληροφόρησης (ΔΟΑΤΑΠ), σύμφωνα με τον ν. 3328/2005 (Α' 80).

Μέλη των κατηγοριών ΕΕΠ, ΕΔΙΠ και ΕΤΕΠ, εφόσον πληρούν τις προϋποθέσεις του πρώτου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 34, μπορούν να εγγραφούν ως υπεράριθμοι και μόνο ένας κατ' έτος.

Άρθρο 4

Αριθμός Εισακτέων, Κριτήρια και
Διαδικασία Επιλογής Εισακτέων
(άρθρα 34 και 45 του ν. 4485/2017)

Μέχρι το τέλος Μαΐου κάθε έτους, με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος δημοσιεύεται επίσημη προκήρυξη των θέσεων στο Π.Μ.Σ. και προσδιορίζεται ο αριθμός εισακτέων. Ο αριθμός αυτός ορίζεται κατ' ανώτατο όριο σε 70 μεταπτυχιακούς/ες φοιτητές/τριες, οι οποίοι

αντιστοιχούν σε δύο ανά διδάσκοντα. Ο μέγιστος αριθμός αυτών στο Π.Μ.Σ. δεν μπορεί να υπερβαίνει το 1/3 του αριθμού των προπτυχιακών φοιτητών/τριών και των διδασκόντων για τη διασφάλιση της ποιότητας όλων των κύκλων σπουδών (άρθρο 45 παρ. 1β του ν.4485/2017).

Αιτήσεις - δικαιολογητικά

α) Αιτήσεις

Οι αιτήσεις υποψηφιότητας μαζί με τα απαραίτητα δικαιολογητικά κατατίθενται ευυπόγραφα στη Γραμματεία του Τμήματος Θεολογίας, σε έντυπη μορφή, κατά το τελευταίο 10ήμερο του Αυγούστου, σύμφωνα με την Πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος.

β) Δικαιολογητικά

Με την αίτησή του ο υποψήφιος στοιχειοθετεί το ενδιαφέρον του για το συγκεκριμένο Π.Μ.Σ. και υποβάλλει τα παρακάτω δικαιολογητικά:

α) Αντίγραφο πτυχίου. Ο βαθμός πτυχίου επτά (7) ορίζεται ως ο κατώτατος απαιτούμενος για κατάθεση υποψηφιότητας εισαγωγής στο Π.Μ.Σ..

Σε περίπτωση πτυχιούχου από ομοταγές ίδρυμα του εξωτερικού, υποβάλλεται και η νόμιμη αναγνώριση του πτυχίου.

β) Πίνακα αναλυτικής βαθμολογίας όλων των προπτυχιακών μαθημάτων.

γ) Πιστοποιητικό γνώσης τουλάχιστον αγγλικής γλώσσας, επιπέδου B2, ή οποιοδήποτε άλλο πιστοποιητικό που να πιστοποιεί τη γλωσσομάθεια στο συγκεκριμένο επίπεδο. Σε περίπτωση γνώσης και δεύτερης ξένης γλώσσας υποβάλλει επίσης το αντίστοιχο πιστοποιητικό και προσμετράται επιπλέον. Οι αλλοδαποί, εκτός από την παραπάνω υποχρέωση ως προς την γλώσσα, καταθέτουν επιπλέον πιστοποιητικό επάρκειας της ελληνικής γλώσσας από Σχολείο Νέας Ελληνικής Γλώσσας ΑΕΙ.

δ) Αποδεικτικά για τυχόν ερευνητική και συγγραφική δραστηριότητα, για συμμετοχή σε εκπαιδευτικά προγράμματα κινητικότητας σπουδαστών, καθώς και για επαγγελματική εμπειρία συναφή προς το πεδίο ειδίκευσης.

ε) Βιογραφικό σημείωμα.

στ) Δύο Συστατικές Επιστολές από μέλη ΔΕΠ, η μία υποχρεωτικά από ΔΕΠ του οικείου Τμήματος.

ζ) Φωτοτυπία της αστυνομικής ταυτότητας ή διαβατηρίου.

γ) Κριτήρια και διαδικασία επιλογής

Κριτήρια επιλογής

Ως κριτήρια επιλογής των υποψηφίων ορίζονται (μοριοδότηση επί τοις 100):

α) Βαθμός πρώτου πτυχίου (20%)

β) Μέσος όρος όλων των συναφών προπτυχιακών μαθημάτων (20%)

γ) Ερευνητική και συγγραφική δραστηριότητα, συμμετοχή σε ερευνητικά και εκπαιδευτικά προγράμματα κινητικότητας σπουδαστών (10%)

δ) Δεύτερη ξένη γλώσσα (5%)

ε) Δεύτερο πτυχίο (5%)

στ) Μεταπτυχιακός τίτλος σπουδών (5%)

ζ) Διδακτορικός τίτλος σπουδών (5%)

η) Συνέντευξη και Συστατικές επιστολές (30%)

Η μοριοδότηση είναι δυνατόν να αλλάζει με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος, ύστερα από εισήγηση της ΣΕ.

δ) Διαδικασία επιλογής

Η διαδικασία επιλογής των υποψηφίων με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος γίνεται από αρμόδια Τριμελή Επιτροπή Επιλογής και Εξέτασης, απαρτιζόμενη από μέλη ΔΕΠ που έχουν αναλάβει μεταπτυχιακό έργο.

Η Τριμελής Επιτροπή Επιλογής και Εξέτασης καταρτίζει πλήρη κατάλογο με όλους τους υποψηφίους και ύστερα από τον σχετικό έλεγχο, απορρίπτει όσους δεν πληρούν τα ελάχιστα κριτήρια που έχουν καθοριστεί από το Τμήμα και καλεί σε συνέντευξη τους προκρινόμενους υποψηφίους που έχουν συγκεντρώσει τα προαπαιτούμενα κριτήρια.

Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας, καταρτίζεται ο τελικός πίνακας των επιτυχόντων. Σε περιπτώσεις ισοβαθμίας, λαμβάνεται υπόψη ο βαθμός του πτυχίου. Αν και σε αυτή την περίπτωση προκύψει ισοβαθμία, τότε για την τελική κατάταξη λαμβάνεται υπόψη η μοριοδότηση των συναφών μαθημάτων προς το Π.Μ.Σ.. Σε περίπτωση και πάλι ισοβαθμίας διενεργείται κλήρωση μεταξύ των ισοψηφισάντων.

Ο τελικός πίνακας επιτυχόντων και τυχόν επιλαχόντων, αφού επικυρωθεί από τη Συνέλευση του Τμήματος, αναρτάται στον πίνακα ανακοινώσεων της Γραμματείας και στην ιστοσελίδα του Τμήματος.

Άρθρο 5

Διάρκεια και Όροι Φοίτησης

(άρθρα 33, 34 και 35 του ν. 4485/2017)

Η χρονική διάρκεια φοίτησης στο Π.Μ.Σ., που οδηγεί στη λήψη του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΔΜΕ), ορίζεται σε τρία (3) εξάμηνα: δύο (2) παρακολούθησης μαθημάτων και ένα (1) εκπόνησης και κρίσης της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας. Μετά την παρέλευση του χρόνου των τριών εξαμήνων αυτοδίκαια διαγράφεται ο φοιτητής.

Σε εξαιρετικές μόνο περιπτώσεις, με τη σύμφωνη γνώμη του επιβλέποντα καθηγητή και απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος Θεολογίας, χορηγείται εξάμηνη παράταση σπουδών, μετά από σχετικό αίτημα του μεταπτυχιακού φοιτητή.

Στους μεταπτυχιακούς/κες φοιτητές/τριες προβλέπεται, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 33 του ν. 4485/2017 (114 Α'), η δυνατότητα μερικής φοίτησης για εργαζόμενους/νες φοιτητές /τριες, η διάρκεια της οποίας δεν μπορεί να υπερβαίνει το διπλάσιο της κανονικής φοίτησης. Η μερική φοίτηση προβλέπεται και για μη εργαζόμενους μεταπτυχιακούς/κές φοιτητές/τριες που αδυνατούν να ανταποκριθούν στις ελάχιστες απαιτήσεις του προγράμματος «πλήρους» φοίτησης και για ιδιαίτερες εξαιρετικά σοβαρές περιπτώσεις (ασθένεια, σοβαροί οικογενειακοί λόγοι, στράτευση, λόγοι ανωτέρας βίας), για τις οποίες αποφασίζει η Συνέλευση του Τμήματος.

Επίσης, στους μεταπτυχιακούς/κες φοιτητές/τριες μπορεί να χορηγηθεί, κατόπιν υποβολής σχετικής αίτησης, προσωρινή αναστολή σπουδών που δεν μπορεί να υπερβαίνει τα δύο (2) συνεχόμενα εξάμηνα. Κατά την διάρκεια της αναστολής ο μεταπτυχιακός φοιτητής χάνει την ιδιότητα του φοιτητή. Ο χρόνος της αναστολής δεν προσμετράται στην ανώτατη διάρκεια κανονικής φοίτησης.

Για θέματα επανεξέτασης μαθημάτων σε οφειλόμενα μαθήματα ή διαγραφής, αποφαιίνεται η Συνέλευση του Τμήματος μετά από πρόταση της Συντονιστικής Επιτροπής, η οποία αποφασίζει για τους όρους της επανεξέτασης και τους λόγους διαγραφής και τους περιλαμβάνει στον οικείο Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών.

Λόγοι διαγραφής αποτελούν: α) η μη επαρκής πρόοδος του μεταπτυχιακού φοιτητή (η οποία τεκμηριώνεται με μη συμμετοχή στην εκπαιδευτική διαδικασία: παρακολουθήσεις, εξετάσεις), β) η πλημμελής εκπλήρωση λοιπών υποχρεώσεων που ορίζονται από τον οικείο Κανονισμό, γ) συμπεριφορά που προσβάλλει την ακαδημαϊκή δεοντολογία όπως π.χ. η λογοκλοπή, και δ) αίτηση του ίδιου του μεταπτυχιακού/κης φοιτητή/τριας.

Αν ο μεταπτυχιακός/ή φοιτητής ή φοιτήτρια αποτύχει στην εξέταση μαθήματος ή μαθημάτων και θεωρείται από τον οικείο Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών ότι δεν έχει ολοκληρώσει επιτυχώς το πρόγραμμα, εξετάζεται κατά την εξεταστική Σεπτεμβρίου, ύστερα από αίτησή του από τριμελή επιτροπή μελών ΔΕΠ της Σχολής, οι οποίοι έχουν το ίδιο ή συναφές γνωστικό αντικείμενο με το εξεταζόμενο μάθημα και ορίζονται από τη Συνέλευση του Τμήματος. Από την επιτροπή εξαιρείται ο υπεύθυνος της εξέτασης διδάσκων.

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές εγγράφονται και συμμετέχουν στα μεταπτυχιακά προγράμματα υπό τους όρους και τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στον παρόντα Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών. Οι μεταπτυχιακοί/κες φοιτητές/τριες έχουν όλα τα δικαιώματα, τις παροχές και τις διευκολύνσεις που προβλέπονται και για τους φοιτητές του πρώτου κύκλου σπουδών πλην του δικαιώματος παροχής δωρεάν διδακτικών συγγραμμάτων. Το Τμήμα εξασφαλίζει διευκολύνσεις σε μεταπτυχιακούς/κες φοιτητές/τριες με αναπηρία ή και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες.

Τέλη φοίτησης

Οι φοιτητές που γίνονται δεκτοί στο Π.Μ.Σ. «πλήρους» φοίτησης καταβάλλουν τέλος φοίτησης ανά εξάμηνο ίσο με 200 ευρώ και οι φοιτητές μερικής φοίτησης 150€. Το τέλος φοίτησης καταβάλλεται το πρώτο με την εγγραφή στο Π.Μ.Σ. και το δεύτερο με την έναρξη του β' εξαμήνου φοίτησης, σύμφωνα με την σχετική ανακοίνωση του Τμήματος.

Σε περίπτωση που καταβληθεί η πρώτη αλλά όχι η δεύτερη δόση, ο φοιτητής λαμβάνει βεβαίωση φοίτησης για τα μαθήματα που παρακολούθησε επιτυχώς.

Σε περίπτωση παράτασης του χρόνου φοίτησης, πέραν της προβλεπόμενης διάρκειας σπουδών και έπειτα από απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος, ο φοιτητής θα πρέπει να καταβάλλει το ποσό των 100 ευρώ για κάθε επιπλέον εξάμηνο. Η μη καταβολή του τέλους φοίτησης μέχρι την έναρξη των μαθημάτων του ίδιου εξαμήνου συνεπάγεται τερματισμό της φοίτησης στο Π.Μ.Σ..

Απαλλάσσονται από τα τέλη φοίτησης, οι μεταπτυχιακοί φοιτητές των οποίων το εισόδημα (α-τομικό ή οικογενειακό) δεν υπερβαίνει το μεν ατομικό το εκατό τοις εκατό (100%), το δε οικογενειακό το εβδομήντα τοις εκατό (70%) του εθνικού διάμεσου ισοδύναμου εισοδήματος (άρθρο 35 παρ. 2). Με απόφαση του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως ορίζεται κάθε θέμα σχετικό

με την εφαρμογή των διατάξεων για την απαλλαγή τελών φοίτησης. Οι απαλλασσόμενοι φοιτητές δεν θα πρέπει να ξεπερνούν το ποσοστό του τριάντα τοις εκατό (30%) του συνολικού αριθμού των φοιτητών που εισάγονται στο Π.Μ.Σ. και αφορά τη συμμετοχή σε ένα μόνο Π.Μ.Σ.. Σύμφωνα με το άρθρο 35 του ν. 4485/2017, αν οι δικαιούχοι υπερβαίνουν το ανωτέρω ποσοστό, επιλέγονται με σειρά κατάταξης ξεκινώντας από αυτούς που έχουν το μικρότερο εισόδημα.

Η αίτηση απαλλαγής τελών φοίτησης υποβάλλεται από τον ενδιαφερόμενο στο Τμήμα ύστερα από την ολοκλήρωση της διαδικασίας επιλογής των φοιτητών στο Π.Μ.Σ.. Τις αιτήσεις απαλλαγής εξετάζει το Διοικητικό Συμβούλιο του Τμήματος και για την έγκρισή τους αποφασίζει η Συνέλευση του Τμήματος.

Σε καμία περίπτωση η οικονομική αδυναμία δεν αποτελεί λόγο μη επιλογής σε Π.Μ.Σ.

Επιπρόσθετες υποχρεώσεις

1. Η φοίτηση στο Π.Μ.Σ. «πλήρους» φοίτησης είναι υποχρεωτική. Μέγιστος επιτρεπόμενος αριθμός απουσιών δύο (2) ανά εξάμηνο και μάθημα. Για μακροχρόνια απουσία απαιτείται βεβαίωση του αρμόδιου υγειονομικού φορέα. Σε περίπτωση υπέρβασης του ορίου των απουσιών επαναλαμβάνεται το εξάμηνο και καταβάλλονται τα τέλη φοίτησης για μία φορά. Η επανάληψη της υπέρβασης των απουσιών συνεπάγεται την διαγραφή. Επιπλέον, για τους φοιτούντες στο Π.Μ.Σ. προβλέπονται: παρακολουθήσεις διαλέξεων, συνεδρίων και υποστηρίξης μεταπτυχιακών διπλωματικών εργασιών, καθώς και παρουσιάσεις εργασιών.

2. Σε περιπτώσεις πτυχιούχων άλλων Τμημάτων ΑΕΙ, πλην αυτών Θεολογικών, η Συνέλευση δύναται να καθορίσει ως προϋπόθεση για την φοίτηση στο Π.Μ.Σ. την παράλληλη επιτυχή παρακολούθηση μαθημάτων, η οποία θα βεβαιώνεται με σχετικό «πιστοποιητικό παρακολούθησης», το οποίο θα υπογράφει ο/η διδάσκων/ουσα και θα κατατίθεται στον φάκελο του/της υποψηφίου.

Άρθρο 6

Πρόγραμμα Σπουδών-Έλεγχος Γνώσεων
(άρθρα 34 και 45 του ν. 4485/2017)

α) Τίτλος

Το Τμήμα Θεολογίας της Θεολογικής Σχολής του Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (ΑΠΘ) οργανώνει και λειτουργεί σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4485/2017 (ΦΕΚ 114/τ.Α'/2017) Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών, με τίτλο «Θεολογία και Πολιτισμός», με τρεις (3) ειδικεύσεις:

- (1) «Χριστιανική Γραμματεία και Ιστορία»,
- (2) «Συστηματική Θεολογία, Κοινωνιολογία και Σπουδή της Θρησκείας» και
- (3) «Πρακτική Θεολογία και Παιδαγωγική».

β) Μαθήματα

Ο φοιτητής στο Π.Μ.Σ. οφείλει να παρακολουθήσει υποχρεωτικά έξι (6) μαθήματα, με δέκα (10) ECTS το καθένα από τον κατάλογο των προσφερόμενων ανά εξάμηνο μεταπτυχιακών μαθημάτων στο Τμήμα. Ακολουθεί παρακάτω πλήρης κατάλογος των μαθημάτων.

γ) Γλώσσα διδασκαλίας

Ως γλώσσα διδασκαλίας των μαθημάτων και συγγραφής της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας (ΜΔΕ)

του συγκεκριμένου Π.Μ.Σ. ορίζεται η ελληνική. Με αιτιολογημένη απόφαση της Σ είναι δυνατή η συγγραφή της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας σε άλλη γλώσσα.

δ) Πιστωτικές μονάδες (μαθημάτων και ΜΔΕ)

Οι πιστωτικές μονάδες του συγκεκριμένου Π.Μ.Σ. ορίζονται: 10 (δέκα) ανά μάθημα (σύνολο 60 ECTS) καθώς και 30 (τριάντα) ECTS για την ΜΔΕ [σύνολο 90 ECTS].

ε) Έναρξη - λήξη μαθημάτων

Τα μαθήματα του χειμερινού εξαμήνου αρχίζουν την 1η Οκτωβρίου και λήγουν στις 15 Ιανουαρίου, ενώ του εαρινού εξαμήνου αρχίζουν την 1η Φεβρουαρίου και λήγουν στις 30 Μαΐου.

στ) Αναπλήρωση μαθημάτων

Σε περίπτωση μη πραγματοποίησης μαθήματος (πλην των επισήμων αργιών), ο διδάσκων ορίζει την αναπλήρωσή του.

ζ) Εξέταση, βαθμολόγηση μαθημάτων

Ο κάθε διδάσκων στο Π.Μ.Σ. ορίζει τον τρόπο ελέγχου του μαθήματός του (γραπτές ή προφορικές εξετάσεις, εκπόνηση εργασιών ή συνδυασμό των ανωτέρω).

Η βαθμολογική κλίμακα για την αξιολόγηση της επίδοσης των μεταπτυχιακών φοιτητών ορίζεται από μηδέν (0) έως δέκα (10), συμπεριλαμβανομένων και των δεκαδικών υποδιαίρεσεων, ως εξής:

Άριστα (8,5 έως 10), Λίαν Καλώς (6,5 έως 8,5 μη συμπεριλαμβανομένου), Καλώς (6 έως 6,5 μη συμπεριλαμβανομένου).

Προβιβάσιμος βαθμός είναι το έξι (6) και οι μεγαλύτεροί του.

η) Εκπόνηση και εξέταση της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας (ΜΔΕ) (άρθρο 34 παρ. 4 του ν. 4485/2017).

1. Για την εκπόνηση Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας (ΜΔΕ) ο/η υποψήφιος/α καταθέτει αίτηση, στην οποία αναγράφονται: α) ο προτεινόμενος τίτλος και επισυνάπτεται περίληψή της και β) τρεις επιλογές για προτεινόμενο επιβλέποντα. Η Συντονιστική Επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη την επίδοση του υποψηφίου στα μαθήματα του/της προτεινόμενου/ης καθηγητή/τριας, καθώς και τον προβλεπόμενο ανά διδάσκοντα αριθμό μεταπτυχιακών φοιτητών, ορίζει τον/την επιβλέποντα/ουσα και συγκροτεί Τριμελή Εξεταστική Επιτροπή για την έγκριση της εργασίας, ένα μέλος της οποίας είναι ο επιβλέπων/ουσα και τις ανακοινώνει στη Συνέλευση του Τμήματος.

Αλλαγή του επιβλέποντα δεν προβλέπεται. Σε εξαιρετικές μόνο περιπτώσεις, όπου κρίνεται αναγκαία η αντικατάσταση, παραίτηση ή, ακόμα, αλλαγή του/της επιβλέποντα/ουσας προτείνει η ΣΕ και αποφασίζει η Συνέλευση του Τμήματος. Τα παραπάνω δεν θεμελιώνουν παράταση του χρόνου εκπόνησης.

Τα μέλη της Τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής πρέπει να έχουν την ίδια ή συναφή επιστημονική ειδικότητα με το γνωστικό αντικείμενο το θέμα της Διπλωματικής Εργασίας. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, αν υφίσταται αντικειμενική αδυναμία ή σπουδαίος λόγος, είναι δυνατή η αντικατάσταση του επιβλέποντα ή μέλους της Τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής μετά από απόφαση της Συνέλευσης του οικείου Τμήματος.

Δεν είναι δυνατή η αλλαγή του θέματος ενός υποψηφίου, παρά μόνο με απόφαση της Συνέλευσης μετά από

αιτιολογημένη εισήγηση του επιβλέποντος καθηγητή. Αλλαγή θέματος μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας σε καμιά περίπτωση δεν αποτελεί λόγο για παράταση των προβλεπόμενων προθεσμιών.

2. Τα προς εκπόνηση των ΜΔΕ θέματα κατατίθενται στην Γραμματεία 1-15 Μαΐου. Απαραίτητη προϋπόθεση για την κατάθεση του θέματος είναι η ολοκλήρωση των υποχρεώσεων του φοιτητή στα μαθήματα του Π.Μ.Σ. Το θέμα αυτό εγγράφεται σε ειδικό κατάλογο μεταπτυχιακών διπλωματικών εργασιών, που τηρείται στη Γραμματεία. Στον κατάλογο αυτόν περιλαμβάνεται απαραίτητως το όνομα του υποψηφίου, ο επιβλέπων καθηγητής, η ημερομηνία ορισμού του θέματος στη Σ και η ημερομηνία λήξης της διαδικασίας, είτε με αποδοχή είτε με απόρριψη.

3. Η λήξη της διαδικασίας κρίσης και βαθμολόγησης της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας ολοκληρώνεται έως το ανώτατο δύο μήνες μετά την κατάθεσή της (τελική ημερομηνία κατάθεσης της διπλωματικής 10 Δεκεμβρίου κάθε έτους).

4. Ως υπόδειγμα για τη μορφοποίηση της συγγραφής της ΜΔΕ ορίζεται αυτή του ηλεκτρονικού περιοδικού του Τμήματος Θεολογίας Σύνθεσις (βλ. παράρτημα αρ. I και http://www.theo.auth.gr/sites/default/files/odigie_s_Synthesis.docx). Στο Παράρτημα παρατίθενται Υποδείγματα εξωφύλλου και εσωφύλλου της ΜΔΕ (αρ. I και II αντίστοιχα).

Στο σώμα της Διπλωματικής εργασίας πρέπει απαραίτητως να υπάρχει Δήλωση του/της μεταπτυχιακού/ης φοιτητή/τριας, ότι η εργασία του δεν αποτελεί προϊόν λογοκλοπής (βλ. Παράρτημα αρ. III).

5. Όταν περατωθεί η σύνταξη της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας, υποβάλλεται στη Γραμματεία του Τμήματος με σύμφωνη γνώμη του επιβλέποντος καθηγητή, ότι πληροί τις προϋποθέσεις για να εισαχθεί προς κρίση, σε 3 αντίτυπα σε έντυπη μορφή και ένα σε ηλεκτρονική (CD ή DVD). Στη συνέχεια ο Πρόεδρος αποστέλλει την εργασία στα μέλη της εξεταστικής επιτροπής.

Για την τελική κρίση και βαθμολόγηση της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας του υποψηφίου η τριμελής εξεταστική επιτροπή καλεί αυτόν σε δημόσια εξέταση επί του θέματος της εργασίας του, η οποία μπορεί να διαρκέσει μία ώρα. Η πρόσκληση και ανακοίνωση για τη δημόσια εξέταση απευθύνεται από τον Πρόεδρο του Τμήματος, ύστερα από συνεννόηση με τον επιβλέποντα καθηγητή, ο οποίος προεδρεύει και φροντίζει να συντονίσει τη διαδικασία. Η Τριμελής Εξεταστική Επιτροπή αποφασίζει περί της αποδοχής ή μη της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας, της βαθμολόγησης της, με κλίμακα βαθμολογίας 0-10 και αποστέλλει στη Γραμματεία το Πρακτικό της εξέτασης του υποψηφίου. Κατόπιν της έγκρισής της από την Επιτροπή, αναρτάται υποχρεωτικά στο διαδικτυακό τόπο της οικείας Σχολής.

6. Για να εγκριθεί μία μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία, πρέπει να ανταποκρίνεται στις παρακάτω απαιτήσεις: α) Η πραγμάτευση, χωρίς κατ' ανάγκη να έχει εξολοκλήρου νέα στοιχεία, να γίνεται με νέο τρόπο προσέγγισης των πηγών και της βιβλιογραφίας, ώστε να παρουσιάζεται η ερευνητική προσπάθεια και την επίδοση του υποψηφίου στη σύνθεση των δεδομένων. β) Η μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία να έχει έκταση τουλάχιστον τριάντα πέντε χιλιάδων (35.000) λέξεων και

να μη ξεπερνά τις πενήντα χιλιάδες (50.000), μη συμπεριλαμβανομένης της βιβλιογραφίας.

7. Ο βαθμός του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΔΜΣ) προκύπτει από τον σταθμικό μέσο όρο των μαθημάτων του Π.Μ.Σ. και της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας (η στάθμιση γίνεται από τις πιστωτικές μονάδες των μαθημάτων και της ΜΔΕ) και υπολογίζεται, με ακρίβεια δεύτερου δεκαδικού ψηφίου, με τον ακόλουθο τρόπο:

Ο βαθμός κάθε μαθήματος και της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας (όπου προβλέπεται), πολλαπλασιάζεται με τον αντίστοιχο αριθμό πιστωτικών μονάδων (ECTS) και το άθροισμα των γινομένων διαιρείται με τον ελάχιστο αριθμό πιστωτικών μονάδων που απαιτούνται για τη λήψη του ΔΜΣ [βαθμός Μ.Δ.Ε. = άθροισμα γινομένων (βαθμού κάθε μαθήματος x αντίστοιχα ECTS κάθε μαθήματος) + (βαθμός μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας x ECTS (σύνολο ECTS))].

Άρθρο 7

Υποτροφίες

(άρθρα 35 και 45 του ν. 4485/2017)

Προβλέπεται αριθμός υποτροφιών 5% επί του αριθμού των εισακτέων. Το μὲν ένα ήμισυ εξ αυτών θα χορηγείται με κριτήρια κοινωνικά και το υπόλοιπο με κριτήρια αριστείας.

Ως υποτροφία λογίζεται και η απαλλαγή από το τέλος φοίτησης.

Άρθρο 8

Διδακτικό Προσωπικό

(άρθρα 36 και 45 του ν. 4485/2017)

Τη διδασκαλία των μαθημάτων στα Π.Μ.Σ., μπορούν να αναλαμβάνουν: I. Μέλη ΔΕΠ του οικείου Τμήματος. II. Μέλη της κατηγορίας ΕΕΠ, ΕΔΙΠ και ΕΤΕΠ του οικείου Τμήματος, κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος, εκτός αν το αντικείμενο είναι εξαιρετικής και αδιαμφισβήτητης ιδιαιτερότητας για το οποίο δεν είναι δυνατή ή συνήθης η εκπόνηση διδακτορικής διατριβής. III. Διδάσκοντες σύμφωνα με το π.δ. 407/1980 του οικείου Τμήματος. IV. Ομότιμα και αφυπηρητήσαντα μέλη ΔΕΠ του οικείου Τμήματος, εφόσον διδάσκει στο Π.Μ.Σ. και εγκριθεί ομόφωνα από τη Συνέλευση του Τμήματος.

Με αιτιολογημένη απόφασή της η Συνέλευση του Τμήματος, σε περίπτωση που δεν επαρκεί το διδακτικό προσωπικό των κατηγοριών που αναφέρονται παραπάνω, μπορεί να αναθέσει διδακτικό έργο σε μέλη ΔΕΠ άλλων Τμημάτων του ίδιου ΑΕΙ. ή να προσκαλέσει μέλη ΔΕΠ άλλων ΑΕΙ ή ερευνητών από ερευνητικά κέντρα του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014 (Α' 258), συμπεριλαμβανομένων των ερευνητικών κέντρων της Ακαδημίας Αθηνών και του Ιδρύματος Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών.

Επιπλέον, η Συνέλευση του οικείου Τμήματος με απόφασή της, έχοντας υπόψη την εισήγηση του Διευθυντή του Π.Μ.Σ., μπορεί να καλέσει, ως επισκέπτες, καταξιωμένους επιστήμονες που έχουν θέση ή προσόντα καθηγητή ή ερευνητή σε ερευνητικό κέντρο, καλλιτέχνες ή επιστήμονες αναγνωρισμένου κύρους με εξειδικευμένες γνώσεις ή σχετική εμπειρία στο γνωστικό αντικείμενο

του Π.Μ.Σ. από την ημεδαπή ή την αλλοδαπή, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 5 του άρθρου 36, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

Σε κάθε περίπτωση η ανάθεση διδασκαλίας των μαθημάτων, σεμιναρίων και ασκήσεων του Π.Μ.Σ. αποφασίζεται από τη Συνέλευση του Τμήματος, ύστερα από εισήγηση της ΣΕ.

Στις υποχρεώσεις των διδασκόντων περιλαμβάνονται μεταξύ άλλων η περιγραφή του μαθήματος ή των διαλέξεων, η παράθεση σχετικής βιβλιογραφίας, ο τρόπος εξέτασης του μαθήματος, η επικοινωνία με τους/τις μεταπτυχιακούς/κες φοιτητές/τριες.

Άρθρο 9

Έσοδα Προγραμμάτων-

Διαδικασία Οικονομικής Διαχείρισης

(άρθρο 37 του ν. 4485/2017)

Τα έσοδα των Π.Μ.Σ. προέρχονται από:

α) τον προϋπολογισμό των ΑΕΙ και των συνεργαζόμενων για την οργάνωσή του φορέων, β) τον προϋπολογισμό του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων, γ) δωρεές, παροχές, κληροδοτήματα και κάθε είδους χορηγίες φορέων του δημόσιου τομέα, όπως οριοθετείται στην περίπτωση α' της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143) ή του ιδιωτικού τομέα, δ) πόρους από ερευνητικά προγράμματα, ε) πόρους από προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή άλλων διεθνών οργανισμών, στ) μέρος των εσόδων των Ειδικών Λογαριασμών Κονδυλίων Έρευνας (ΕΛΚΕ) των ΑΕΙ, ζ) κάθε άλλη νόμιμη αιτία και η) από τέλη φοίτησης.

Σύμφωνα με το άρθρο 37 παρ. 4 του ν. 4485/2017 η διαχείριση των εσόδων του Π.Μ.Σ. γίνεται από τον ΕΛΚΕ¹ και κατανέμεται κατά 70% σε λειτουργικά έξοδα του προγράμματος και κατά 30% σε λειτουργικά έξοδα του Ιδρύματος.

Άρθρο 10

Διοικητική Υποστήριξη - Υλικοτεχνική Υποδομή

Η διοικητική υποστήριξη του Π.Μ.Σ. ανατίθεται στη Γραμματεία Τμήματος Θεολογίας, καθώς και από ΙΔΟΧ με προκήρυξης μέσω ΕΛΚΕ. Για τη λειτουργία του Π.Μ.Σ. διατίθεται η βασική υποδομή (αίθουσες διδασκαλίας, βιβλιοθήκη, Νησίδα Η/Υ και εξειδικευμένη ηλεκτρονική υποστήριξη) του Τμήματος Θεολογίας. Στο Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών εφαρμόζονται το Ευρωπαϊκό Σύστημα Μεταφοράς και Συσσώρευσης Πιστωτικών Μονάδων (ECTS), η μεθοδολογία "TUNING" αναφορικά με τα μαθησιακά αποτελέσματα και τη δομή του ΠΠΣ και χορηγείται Παράρτημα Διπλώματος (DIPLOMA SUPPLEMENT).

Άρθρο 11

Τελετουργικό Αποφοίτησης

(άρθρο 45 παρ. 1 εδαφ. ιε' του ν. 4485/2017)

Το τελετουργικό της αποφοίτησης του Π.Μ.Σ. (καθολόγηση) πραγματοποιείται τρεις φορές το χρόνο και ακολουθεί τις ημερομηνίες ορκωμοσίας του ΠΠΣ του Τμήματος Θεολογίας.

¹ Βλέπε ερμηνευτική εγκύκλιο Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων με αριθμό 164530/Ζ1/3-10-2017 (ΑΔΑ: 3ΕΜ04653ΠΣ-ΥΑ4).

Άρθρο 12

Τύπος Απονεμόμενου Διπλώματος
Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΔΜΣ)
(άρθρο 45 παρ. 1 εδαφ. ιε' του ν. 4485/2017)

Ο τίτλος του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών είναι δημόσιο έγγραφο και απονέμεται σε ένα από τα Π.Μ.Σ. του οικείου Τμήματος.

Το Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών εκδίδεται από τη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. του Τμήματος Θεολογίας του Α.Π.Θ.. Στο Δίπλωμα αναγράφονται το Τμήμα και, σε περίπτωση που υπάρχουν, τα Τμήματα ή και τα Ιδρύματα που συμμετέχουν στην οργάνωση του Π.Μ.Σ., και τα τυχόν εμβλήματα των ιδρυμάτων, η χρονολογία περάτωσης των σπουδών, η χρονολογία έκδοσης του ΔΜΣ, ο αριθμός πρωτοκόλλου αποφοίτησης, ο τίτλος του Π.Μ.Σ., τα στοιχεία του μεταπτυχιακού/κής φοιτητή/τριας και ο χαρακτηρισμός αξιολόγησης Καλώς, Λίαν Καλώς, Άριστα.

Στον απόφοιτο του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών μπορεί να χορηγείται, πριν την απονομή, βεβαίωση επιτυχούς παρακολούθησης και περάτωσης του Προγράμματος.

Επιπλέον του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών, χορηγείται Παράρτημα Διπλώματος [άρθρο 15 του ν. 3374/2005 και Φ5/89656/ΒΕ/13-8-2007 υπουργική απόφαση (ΦΕΚ 1466 τ.Β')], το οποίο είναι ένα εξηγηματικό έγγραφο που παρέχει πληροφορίες σχετικά με την φύση, το επίπεδο, το γενικότερο πλαίσιο εκπαίδευσης, το περιεχόμενο και το καθεστώς των σπουδών, οι οποίες ολοκληρώθηκαν με επιτυχία και δεν υποκαθιστά τον επίσημο τίτλο σπουδών ή την αναλυτική βαθμολογία μαθημάτων που χορηγούν τα Ιδρύματα.

Άρθρο 13

Λογοκλοπή

Καταθέτοντας οποιαδήποτε μεταπτυχιακή εργασία (έντυπη και σε cd), ο μεταπτυχιακός/κη φοιτητής/τρια υποχρεούται να αναφέρει αν χρησιμοποίησε το έργο και τις απόψεις άλλων.

Η λογοκλοπή είναι σοβαρό ακαδημαϊκό παράπτωμα. Λογοκλοπή θεωρείται η αντιγραφή εργασίας κάποιου/ας άλλου/ης, καθώς και η χρησιμοποίηση εργασίας άλλου/ης -δημοσιευμένης ή μη- χωρίς τη δέουσα αναφορά. Η παράθεση οποιουδήποτε υλικού τεκμηρίωσης, ακόμη και από μελέτες του/της ιδίου/ας του/της υποψηφίου/ας, χωρίς σχετική αναφορά, μπορεί να στοιχειοθετήσει απόφαση της Συνέλευσης του οικείου Τμήματος για διαγραφή του/της.

Στις παραπάνω περιπτώσεις -και μετά από αιτιολογημένη εισήγηση του/της επιβλέποντος/σας καθηγητή/τριας- η Συνέλευση του οικείου Τμήματος μπορεί να αποφασίσει τη διαγραφή του/της.

Οποιοδήποτε παράπτωμα ή παράβαση ακαδημαϊκής δεοντολογίας και ήθους παραπέμπεται στη Συντονιστική Επιτροπή του Π.Μ.Σ. για κρίση και εισήγηση για αντιμετώπιση του προβλήματος στη Συνέλευση του Τμήματος. Ως παραβάσεις θεωρούνται και τα παραπτώματα της αντιγραφής ή της λογοκλοπής και γενικότερα κάθε πα-

ράβαση των διατάξεων περί πνευματικής ιδιοκτησίας από μεταπτυχιακό/κη φοιτητή/τρια κατά τη συγγραφή εργασιών στο πλαίσιο των μαθημάτων ή την εκπόνηση μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας².

Άρθρο 14

Αξιολόγηση του Π.Μ.Σ.

Κάθε τετραετία πραγματοποιείται αποτίμηση της λειτουργίας και της ποιότητας του Π.Μ.Σ. από τη Συνέλευση του Τμήματος με βάση επιμέρους εκθέσεις που υποβάλλονται σε αυτήν και συγγράφεται έκθεση αξιολόγησης, στο πλαίσιο της εσωτερικής και της εξωτερικής αξιολόγησης του Τμήματος Θεολογίας.

Άρθρο 15

Μεταβατικές ρυθμίσεις

Οι φοιτητές που έχουν ήδη εγγραφεί σε Π.Μ.Σ. κατά την έναρξη ισχύος του ν. 4485/2017, καθώς και οι φοιτητές που εγγράφονται και αρχίζουν τη φοίτηση το ακαδημαϊκό έτος 2017-2018 σε Π.Μ.Σ. ιδρυθέν έως τη δημοσίευση του ν. 4485/2017, συνεχίζουν και ολοκληρώνουν το πρόγραμμα, σύμφωνα με τις ισχύουσες, έως την έναρξη ισχύος του ν. 4485/2017, διατάξεις (άρθρο 85 παρ. 2 του ν. 4485/2017).

Ο παρών Κανονισμός αφορά το Π.Μ.Σ. «Θεολογία και Πολιτισμός» που ιδρύθηκε με την απόφαση 31415/27-7-2018 (ΦΕΚ 4062/τ.Β'/2018). Οποιοδήποτε θέμα προκύψει στο μέλλον, που δεν καλύπτεται από την σχετική νομοθεσία ή τον οικείο Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών, θα αντιμετωπιστεί με αποφάσεις της Συνέλευσης του Τμήματος και της Συγκλήτου του Ιδρύματος με τροποποίηση του Κανονισμού και δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΤΟΥ Π.Μ.Σ.

1. Κάθε μεταπτυχιακός φοιτητής υποχρεούται να παρακολουθήσει επιτυχώς έξι (6) εξαμηνιαία κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα [(εξήντα) 60 ECTS]. Κάθε μεταπτυχιακό μάθημα περιλαμβάνει δύο ώρες διδασκαλίας και 1 ώρα άσκησης ανά εβδομάδα και 3 τουλάχιστον ώρες έρευνας και αντιστοιχεί σε δέκα (10) ECTS. Η παρακολούθηση των μαθημάτων από τους φοιτητές είναι υποχρεωτική.

2. Κάθε μέλος ΔΕΠ αναλαμβάνει μεταπτυχιακό έργο με απόφαση της Σ και δηλώνει το Μάρτιο του προηγούμενου ακαδ. έτους τα μαθήματα και τα ειδικά θέματα που θα διδάξει μόνος ή σε συνεργασία με άλλα μέλη ΔΕΠ κατά το επόμενο ακαδημαϊκό έτος. Οι τίτλοι των μαθημάτων ανακοινώνονται από τη Γραμματεία και δημοσιεύονται στον Οδηγό Σπουδών του Τμήματος.

3. Κάθε φοιτητής του Π.Μ.Σ. δηλώνει στην αρχή κάθε εξαμήνου τα μαθήματα, που επιλέγει, τρία (3) ανά εξάμηνο, από την ειδικότητά του από τον παρακάτω Πίνακα Μαθημάτων.

[Από τα έξι (6) συνολικά μαθήματα επιλέγει υποχρεωτικά τέσσερα (4) της ειδικότητάς του και τα υπόλοιπα δύο (2) από τις άλλες δύο ειδικότητες του προγράμματος].

² Βλ. διατάξεις ν.5343/1932 (άρθρα 120 έως 123), π.δ. 160/2008 (23 έως 25).

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΠΜΣ «Θεολογία και Πολιτισμός»						
Ειδικευση 1: «Χριστιανική Γραμματεία και Ιστορία»						
1ο ΕΞΑΜΗΝΟ						
α/α	Κωδικός μαθήματος	Διδάσκων	Τίτλος μαθήματος	Τύπος μαθήματος	Ώρες διδ./εβδ.	ECTS
1	1100	Κωνσταντίνου Μ.	Χριστολογική ερμηνεία της Παλαιάς Διαθήκης	ΥΕ	3	10
2	1101	Κωνσταντίνου Μ.	Μεταφραστικά προβλήματα του πρωτότυπου κειμένου της Παλαιάς Διαθήκης	ΥΕ	3	10
3	1102	Μούρτζιος Ι.	Προφητεία στον βιβλικό Ισραήλ	ΥΕ	3	10
4	1103	Ατματζίδης Χ.	Επιστολές της Καινής Διαθήκης – Μεθοδολογία και ερμηνεία στην ύστερη νεότερικότητα	ΥΕ	3	10
5	1104	Γκουτζιούδης Μ.	Πηγές και μεθοδολογία έρευνας των ευαγγελίων (κανονικών και αποκρύφων)	ΥΕ	3	10
6	1105	Κόλτσιου-Νικήτα Ά.	Θέματα Βιβλικής και Πατερικής Γλώσσας και Μετάφρασης	ΥΕ	3	10
7	1200	Νανάκης Α. (Μητρ.)	Εκκλησία-Γένος-Εθναρχία- Έθνος-Ελληνισμός	ΥΕ	3	10
8	1201	Αμοιρίδου Ε.	Η Εκκλησιαστική Ιστορία ως πολιτισμική καταγραφή Ι	ΥΕ	3	10
9	1203	Κυριατζή Α.	Μεθοδολογία έρευνας στην Εκκλησιαστική Ιστορία και Γραμματεία της Ελλάδος	ΥΕ	3	10
10	1204	Ιωαννίδης Φ.	Εκκλησιαστική Γραμματεία της Δύσης	ΥΕ	3	10
11	1205	Αραμπατζής Χ.	Πατερική Γραμματεία	ΥΕ	3	10
12	1206	Υφαντής Π.	Θεολογικές ανιχνεύσεις λογοτεχνικών κειμένων	ΥΕ	3	10
13	1207	Χατζούλη Γ.	Το πορτραίτο του καλλιτέχνη κατά τη Βυζαντινή και Μεταβυζαντινή περίοδο (9ος-19ος αιώνας) (I)	ΥΕ	3	10
14	1208	Ευαγγέλου Η.	Πνευματικός Βίος και πολιτισμός των Σλάβων (Πρώιμη Περίοδος)	ΥΕ	3	10
15	1209	Οικονόμου Ε.	Σλαβικός φιλελληνισμός	ΥΕ	3	10
Σύνολο Εξαμήνου τριάντα (30) ECTS						
2ο ΕΞΑΜΗΝΟ						
α/α	Κωδικός μαθήματος	Διδάσκων	Τίτλος μαθήματος	Τύπος μαθήματος	Ώρες διδ./εβδ.	ECTS
1	2100	Κωνσταντίνου Μ.	Μεσσιανικά κείμενα της Παλαιάς Διαθήκης	ΥΕ	3	10

2	2101	Μούρτζιος Ι.	Προφητεία στον βιβλικό Ισραήλ	ΥΕ	3	10
3	2102	Ατματζίδης Χ.	Θεολογία της Καινής Διαθήκης, αρχέγονος Χριστιανισμός και σύγχρονος κόσμος	ΥΕ	3	10
4	2103	Γκουτζιούδης Μ.	Ερμηνεία ευαγγελικών διηγήσεων με τη συνδρομή νέων προσεγγίσεων	ΥΕ	3	10
5	2104	Κόλτσιου Α.	Θέματα Χειρόγραφης Παράδοσης και Κριτικής Κειμένου	ΥΕ	3	10
6	2200	Νανάκης Α. (Μητρ.)	Οικουμενικό Πατριαρχείο και Πρεσβυγενή Πατριαρχεία	ΥΕ	3	10
7	2201	Νανάκης Α. (Μητρ.)	Εκκλησία Κύπρου, Αρχιεπισκοπή Σινά και Εκκλησία Κρήτης: Εκκλησία, Ιστορία, Πολιτισμός	ΥΕ	3	10
8	2202	Αμοιρίδου Ε.	Η Εκκλησιαστική Ιστορία ως πολιτισμική καταγραφή II	ΥΕ	3	10
9	2204	Κυριατζή Α.	Το Αυτοκέφαλο της Εκκλησίας της Ελλάδος	ΥΕ	3	10
10	2205	Ιωαννίδης Φ.	Εκκλησιαστική Γραμματεία της Δύσης	ΥΕ	3	10
11	2206	Αραμπατζής Χ.	Πατέρες της Εκκλησίας και σύγχρονος κόσμος	ΥΕ	3	10
12	2207	Υφαντής Π.	Η εικόνα ως συναξάρι. Ο διάλογος αγιολογίας και τέχνης	ΥΕ	3	10
13	2208	Χατζούλη Γλ.	Το πορτραίτο του καλλιτέχνη κατά τη Βυζαντινή και Μεταβυζαντινή περίοδο (9ος-19ος αιώνας) (II)	ΥΕ	3	10
14	2209	Ευαγγέλου Η.	Πνευματικός Βίος και πολιτισμός των Σλάβων (Περίοδος Ανάπτυξης)	ΥΕ	3	10
15	2210	Οικονόμου Ε.	Φιλοσοφικά ρεύματα στην Ελλάδα	ΥΕ	3	10
16	2211	Βαλαής Δ	Έλληνες λόγιοι & χριστιανική παράδοση (17ος-19ος αι.)	ΥΕ	3	10

Σύνολο Εξαμήνου τριάντα (30) ECTS

Ειδίκευση 2: «Συστηματική Θεολογία, Κοινωνιολογία και Σπουδή της Θρησκείας»

1ο ΕΞΑΜΗΝΟ

α/α	Κωδικός μαθήματος	Διδάσκων	Τίτλος μαθήματος	Τύπος μαθήματος	Ώρες διδ./εβδ.	ECTS
1	1300	Σταμούλης Χ.	Η Δογματική της Ορθοδοξίας στους νεότερους χρόνους (I)	ΥΕ	3	10
2	1301	Σταμούλης Χ.	Δογματική και διάλογος της Ορθοδοξίας στους νεότερους χρόνους (I)	ΥΕ	3	10
3	1302	Κουρεμπελής Ι.	Θέματα ιστορικοδογματικής θεολογίας	ΥΕ	3	10
4	1303	Κουρεμπελής Ι.	Ζητήματα Συμβολικής Θεολογίας	ΥΕ	3	10
5	1304	Σιάσας Λ.	Ιστορία της Φιλοσοφίας	ΥΕ	3	10
6	1305	Τσομπανίδης Σ.	Σύγχρονος οικουμενικός διάλογος και εκκλησιολογικός προβληματισμός	ΥΕ	3	10
7	1400	Καλλιακμάνης Β. (Πρ.)	Ηθική, Θρησκεία και Επιστήμες	ΥΕ	3	10
8	1401	Παναγιωτόπουλος Π.	Η Ενορία στην ιστορία και το παρόν	ΥΕ	3	10
9	1402	Παπαγεωργίου Ν.	Κοινωνία και ιερό	ΥΕ	3	10

10	1403	Τσιρώνης Χ.	Κοινωνία-Θρησκεία-Πολιτισμός στον σύγχρονο κόσμο	ΥΕ	3	10
11	1404	Παχής Π.	Θεωρία και μεθοδολογία για την επιστημονική μελέτη της θρησκείας	ΥΕ	3	10
12	1405	Ζιάκα Α.	Ισλάμ, Διαμορφωτική περίοδος και σύγχρονες κατανοήσεις	ΥΕ	3	10
Σύνολο Εξαμήνου τριάντα (30) ECTS						
2ο ΕΞΑΜΗΝΟ						
α/α	Κωδικός μαθήματος	Διδάσκων	Τίτλος μαθήματος	Τύπος μαθήματος	Ώρες διδ./εβδ.	ECTS
1	2300	Σταμούλης Χ.	Η Δογματική της Ορθοδοξίας στους νεότερους χρόνους (II)	ΥΕ	3	10
2	2301	Σταμούλης Χ.	Δογματική και διάλογος της Ορθοδοξίας στους νεότερους χρόνους (II)	ΥΕ	3	10
3	2302	Κουρεμπελής Ι.	Θέματα νεότερου και σύγχρονου Δυτικού Θεολογικού προβληματισμού	ΥΕ	3	10
4	2303	Κουρεμπελής Ι.	Θέματα δογματικού διαλόγου και σύγχρονη θεολογία	ΥΕ	3	10
5	2304	Σιάσος Λ.	Ιστορία της Φιλοσοφίας	ΥΕ	3	10
6	2305	Τσομπανίδης Σ.	Οικουμενική Κοινωνική Ηθική	ΥΕ	3	10
7	2401	Παναγιωτόπουλος Π.	Ορθόδοξη Θεολογία και ποιμαντικές εφαρμογές	ΥΕ	3	10
8	2402	Παπαγεωργίου Ν.	Μεθοδολογία κοινωνικών Επιστημών	ΥΕ	3	10
9	2403	Τσιρώνης Χ.	Σύγχρονη κοινωνική θεωρία και Κοινωνιολογία του Χριστιανισμού: Θρησκεία-Πολιτική-Πολιτισμός	ΥΕ	3	10
10	2404	Τσιρώνης Χ.	Κοινωνιολογία του Χριστιανισμού - Σύγχρονα θεωρητικά ρεύματα	ΥΕ	3	10
11	2405	Παχής Π.	Η περιπλάνηση του (homo hellenisticus) κατά τη διάρκεια της ελληνιστικής περιόδου	ΥΕ	3	10
12	2406	Ζιάκα Α.	Διαθρησκειακοί Διάλογοι, Ιστορία Συνάντησης του Χριστιανισμού με το Ισλάμ	ΥΕ	3	10
Σύνολο Εξαμήνου τριάντα (30) ECTS						
Ειδίκευση 3: «Πρακτική Θεολογία και Παιδαγωγική»						
1ο ΕΞΑΜΗΝΟ						
α/α	Κωδικός μαθήματος	Διδάσκων	Τίτλος μαθήματος	Τύπος μαθήματος	Ώρες διδ./εβδ.	ECTS
1	1500	Μητροπούλου Β.	Θεωρίες Αναλυτικών Προγραμμάτων και ΤΠΕ	ΥΕ	3	10
2	1501	Στογιαννίδης Α.	Βασικές έννοιες της Διδακτικής και το Μάθημα των Θρησκευτικών	ΥΕ	3	10
3	1502	Ράντζου Μ.	Ψυχοπαιδαγωγικές προϋποθέσεις της παιδικής και εφηβικής ηλικίας και η χριστιανική αγωγή	ΥΕ	3	10
4	1503	Ράντζου Μ.	Μουσειακή εκπαίδευση και χριστιανική αγωγή	ΥΕ	3	10

5	1504	Σκαλτσής Π.	Σύγχρονα Λειτουργικά Θέματα: ιστορικές, θεολογικές και πολιτισμικές προϋποθέσεις	ΥΕ	3	10
6	1505	Κούκουρα Δ.	Μεθοδολογία, έρευνα και συγγραφή Επιστημονικών εργασιών	ΥΕ	3	10
7	1506	Μαγγιώρος Ν.	Σχέσεις Εκκλησίας - Πολιτείας στην Ευρωπαϊκή Ένωση	ΥΕ	3	10
8	1406	Μυρίδης Ν.	Θεωρία, μεθοδολογία και επεξεργασία θεολογικής πληροφορίας	ΥΕ	3	10
Σύνολο Εξαμήνου τριάντα (30) ECTS						

2ο ΕΞΑΜΗΝΟ						
α/α	Κωδικός μαθήματος	Διδάσκων	Τίτλος μαθήματος	Τύπος μαθήματος	Ώρες διδ/εβδ.	ECTS
1	2500	Μητροπούλου Β.	Συμπερίληψη, συνεκπαίδευση, διαφορετικότητα, πολυπολιτισμικότητα στην Θρησκευτική εκπαίδευση. Διδακτικά μοντέλα, και μεθοδολογίες και ΤΠΕ στο Μάθημα των Θρησκευτικών	ΥΕ	3	10
2	2501	Στοιγιαννίδης Α.	Η Διδακτική του Μαθήματος των Θρησκευτικών σε διάλογο με σύγχρονους προβληματισμούς της Σχολικής Παιδαγωγικής	ΥΕ	3	10
3	2502	Σκαλτσής Π.	Θεολογία και Πολιτισμός στο Εορτολόγιο και Ευχολόγιο	ΥΕ	3	10
4	2503	Κούκουρα Δ.	Από την ομιλία στον ύμνο: ο ομιλητικός χαρακτήρας της νεκρώσιμης ακολουθίας	ΥΕ	3	10
5	2504	Κούκουρα Δ.	Το μήνυμα του Ευαγγελίου και οι παράγοντες της επικοινωνίας	ΥΕ	3	10
6	2505	Μαγγιώρος Ν.	Αυτοκρατορική Νομοθεσία και Ιεροί Κανόνες	ΥΕ	3	10
7	2506	Μαγγιώρος Ν.	Συγκριτικό δίκαιο θρησκευμάτων	ΥΕ	3	10
8	2507	Καλλιακμάνης Β. (Πρ)	Ποιμαντικά προβλήματα της αρχής και του τέλους της ζωής	ΥΕ	3	10
9	2508	Μυρίδης Ν.	Ψηφιακή επεξεργασία (θεολογικών) πολιτιστικών οντοτήτων	ΥΕ	3	10
Σύνολο Εξαμήνου τριάντα (30) ECTS						

4.α. Σε περίπτωση μερικής φοίτησης ο φοιτητής παρακολουθεί τα έξι (6) μαθήματα κατά τη διάρκεια τριών (3) εξαμήνων. Τα μαθήματα στην περίπτωση αυτή κατανέμονται σε δύο (2) ανά εξάμηνο (σύνολο είκοσι (20) ECTS). β. Στο τέλος του τρίτου εξαμήνου στην περίπτωση μερικής φοίτησης κατατίθεται το θέμα της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας (30 ECTS), η οποία συγγράφεται και κατατίθεται κατά το τέταρτο εξάμηνο, με δυνατότητα παράτασης του χρόνου κατάθεσής της κατά ένα έτος σύμφωνα με όσα προβλέπονται.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Ι. Υπόδειγμα εξωφύλλου

**ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ**

**(ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ)
Πτυχιούχος .....**

ΘΕΜΑ: .....

Διπλωματική Εργασία για...

Θεσσαλονίκη (Ημερομηνία .....)

II. Υπόδειγμα εσωφύλλου

(ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ)

Πτυχιούχος ..... .

ΘΕΜΑ: .....

Διπλωματική Εργασία για...
Υποβλήθηκε στο Τμήμα Θεολογίας

Ημερομηνία Προφορικής Εξέτασης .....

Εξεταστική Επιτροπή

1....., καθηγητής, Επιβλέπων

2. ...., αναπλ. καθηγητής, Μέλος της Τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής

3. ...., επίκ. καθηγητής, Μέλος της Τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής

III. Υπεύθυνη Δήλωση**[Λογότυπο]****Υπεύθυνη Δήλωση**

Βεβαιώνω ότι είμαι συγγραφέας της παρούσας εργασίας και ότι έχω αναφέρει ή παραπέμψει σε αυτήν, ρητά και συγκεκριμένα, όλες τις πηγές από τις οποίες έκανα χρήση δεδομένων, ιδεών, προτάσεων ή λέξεων, είτε αυτές μεταφέρονται επακριβώς (στο πρωτότυπο ή μεταφρασμένες) είτε παραφρασμένες. Επίσης βεβαιώνω ότι αυτή η εργασία προετοιμάστηκε από εμένα προσωπικά ειδικά για το συγκεκριμένο μάθημα/σεμινάριο/πρόγραμμα σπουδών.

Ημερομηνία**Υπογραφή**

IV. οδηγίες μορφοποίησης του περιοδικού Σύνθεσις

- Το κείμενο πρέπει να είναι πλήρως στοιχισμένο, με γραμματοσειρά Times New Roman, 12, διάστημα γραμμής 1 και περιθώρια τουλάχιστον 3cm. Οι σελίδες πρέπει να είναι αριθμημένες.
- Οι τυχόν πίνακες, οι εικόνες και τα διαγράμματα θα πρέπει να έχουν τίτλο και συνεχή αρίθμηση (π.χ. Πίνακας 1, Πίνακας 2, Εικόνα 1, Διάγραμμα 1), τα οποία θα προηγούνται του πίνακα, της εικόνας ή του διαγράμματος και θα είναι κεντραρισμένα και επίσης το μέγεθός τους να μην υπερβαίνει εκείνο της σελίδας. Οι εικόνες που θα συνοδεύουν το κείμενο, θα παραδίδονται σε αρχεία μορφής .tiff, .jpg (ανάλυση 300 dpi) και θα καταγράφονται σε ξεχωριστό κατάλογο με συνεχή αρίθμηση με τις λεζάντες τους.
- Οι ονομασίες περιοδικών και οργανισμών να δίνονται πλήρεις και όχι σε συντομογραφία
- Μέγεθος χαρακτήρων : 12' για το κείμενο, 10' για τις υποσημειώσεις.
- Τίτλοι βιβλίων σε πλάγιους χαρακτήρες, ενώ οι τίτλοι μεμονωμένων ποιημάτων, άρθρων, κεφαλαίων βιβλίων κ.λπ., σε όρθιους χαρακτήρες και εντός «διπλών εισαγωγικών».
- Στην περίπτωση παραθέματος μέσα σε παράθεμα, χρησιμοποιούμε μονά ανωφερή εισαγωγικά ως εξής: «αααααα ' αααααα'».
- Οι δόκιμοι ξένοι όροι σε όρθιους χαρακτήρες, π.χ., *fin de siècle*.
- Υποσημειώσεις : μονό διάστιχο, υποσελίδες, με αύξοντα αριθμό δεικτών.
- Οι εκθέτες των υποσημειώσεων μέσα στο κείμενο αριθμούνται συνεχόμενα και αναφέρονται μετά τη στίξη: τελεία, άνω στιγμή, κόμμα, κλπ.
- Οι υποσημειώσεις θα πρέπει να έχουν την ακόλουθη μορφή (ενδεικτικά παραδείγματα):

Βιβλία

Βιβλία ενός συγγραφέα: Επίθετο, Όνομα. Έτος έκδοσης. Τίτλος έργου. Τόπος έκδοσης: Εκδότης.

Παράδειγμα: Λιοδάκης, Γιώργος. 1994. *Γαιοπρόσδος, επιτόκια και αγροτικές τιμές : οικονομικές πλευρές του αγροτικού ζητήματος*. Αθήνα: Σύγχρονη Εποχή.

Βιβλία δυο ή τριών συγγραφέων: Επίθετο, Όνομα, Όνομα Επίθετο, και Όνομα Επίθετο. Έτος έκδοσης. Τίτλος έργου. Τόπος έκδοσης: Εκδότης.

Παράδειγμα: Κουσκούκης, Κωνσταντίνος Ε., και Α. Καρπούζης. 2005. *Σύγχρονη κλινική δερματολογία και αφροδισιολογία*. Αθήνα: Πασχαλίδης.

Βιβλία τεσσάρων ή περισσότερων συγγραφέων: Επίθετο, Όνομα, κ.ά. Έτος έκδοσης. Τίτλος έργου. Τόπος έκδοσης: Εκδότης.

Παράδειγμα: Ιωακείμογλου, Η., κ. ά. 1998. *Ανεργία: μύθοι και πραγματικότητα*. Αθήνα: Εναλλακτικές Εκδόσεις.

Άρθρα στα περιοδικά

Επίθετο, Όνομα. «Τίτλος άρθρου.» Τίτλος περιοδικού. Τόμος, Τεύχος (Έτος Έκδοσης): Σελίδες.

Παράδειγμα: Γκαλέας, Θ. «Η αναγκαιότητα της χρήσης της ελληνικής ιατρικής ορολογίας, όπως αποδεικνύεται στην πράξη παγκοσμίως.» *Επιθεώρηση Υγείας*. 7, 39 (1996): 43-45.

Κεφάλαιο βιβλίου

Επίθετο, Όνομα. «Τίτλος κεφαλαίου.» Στο Τίτλος βιβλίου, Όνομα Επίθετο επιμελητή/των, Σελίδες. Τόπος έκδοσης: Εκδότης, Έτος έκδοσης.

Παράδειγμα: Μπόση, Μ. «Η εξέλιξη της τρομοκρατίας σε διεθνές επίπεδο: νέες μορφές και δεδιμένα.» Στο *Οι διεθνείς σχέσεις στη μεταψυχροπολεμική εποχή: από τη γεωπολιτική στη γεωοικονομία και οι προκλήσεις του 21^{ου} αιώνα*, Νίκος Λιούσης και Σωτήρης Ντάλης, επιμ., σ. 241. Αθήνα: Παπαζήσης, 1999.

Άρθρο ηλεκτρονικού περιοδικού

Επίθετο, Όνομα. «Τίτλος άρθρου». Τίτλος περιοδικού Τόμος, Τεύχος (Έτος): Σελίδες αν είναι διαθέσιμες, Ηλεκτρονική διεύθυνση (Ημερομηνία Πρόσβασης).

Παράδειγμα: Lyons, Patrice A. "Access to Digital Objects: A Communications Law Strategy." *DLib Magazine* 1 (October 1995). <http://www.dlib.org/dlib/october95/10lyons.html> (Ανακτήθηκε 30 Οκτ. 2007).

Συντομογραφίες και σύμβολα

Ενδεικτικά:

βλ. : Βλέπε

πρβλ. : Παράβαλε

ό.π. : όπως παραπάνω

εξ. : εξακολουθεί

εφημ. : εφημερίδα

φ. : φύλλο

τχ. : τεύχος

αρ. : αριθμός

σ. μία σελίδα ή σελίδες

μετ. : μετάφραση

<> : ο τίτλος μιας στήλης εφημερίδας ή περιοδικού

[ ] : όταν παρενθέτουμε δική μας φράση μέσα σε κείμενο άλλου συγγραφέα, π.χ. «..... [...].....»

18ος αιώνας : η κατάληξη θα μπαίνει ως εκθέτης

αρχ: αρχαίος /-α /-ο

εβρ: εβραϊκός /-ή /-ό

κ.ά.: και άλλα

ΚΔ: Καινή Διαθήκη

κεφ: κεφάλαιο / κεφάλαια

κ.λ.: κατά λέξη

κτλ: και τα λοιπά

λ: λέξη

Μ: το πρωτότυπο εβραϊκό κείμενο της ΤαΝ&Χ (Μασοριτικό Κείμενο)

Ο': το κείμενο της αρχαίας ελληνικής μετάφρασης της ΠΔ (Μετάφραση των Εβδομήκοντα)

ΠΔ: Παλαιά Διαθήκη

π.χ.: παραδείγματος χάριν

στχ: στίχος /-χοι

ΤαΝ&Χ : η (εβραϊκή) Βίβλος της Συναγωγής

υποσ : υποσημείωση

φρ: φράση

χειρ: χειρόγραφο /-α

Συντομογραφίες παράθεσης βιβλίων της Παλαιάς Διαθήκης**Ιστορικά**

Γένεσις: Γεν

Έξοδος: Εξο

Λευιτικόν: Λευ

Άριθμοί: Αρι

Δευτερονόμιον: Δευ

Ίησοῦς Ναυή: Ιησ

Κριταί: Κρι

Ρούθ: Ρου

Α' Βασιλειών: 1Βα

[Α' Σαμουήλ] [1Σα]

Β' Βασιλειών: 2Βα

[Β' Σαμουήλ] [2Σα]

Γ' Βασιλειών: 3Βα

[Α' Βασιλέων] [ΙΒα]
Δ' Βασιλειών: 4Βα
[Β' Βασιλέων] [ΙΙΒα]
Α' Παραλειπομένων: 1Πα
[Α' Χρονικών] [ΙΧρ]
Β' Παραλειπομένων: 2Πα
[Β' Χρονικών] [ΙΙΧρ]
Α' Ήσδρας: 1Εσ
Β' Ήσδρας: 2Εσ
[Ήσδρας] [Εσδ]
Νεεμίας: Νεε
Ήσθήρ: Εσθ
Ίουδίθ: Ιδθ
Τωβίτ: Τωβ
Α' Μακκαβαίων: 1Μα
Β' Μακκαβαίων: 2Μα
Γ' Μακκαβαίων: 3Μα

Ποιητικά - Διδακτικά

Ψαλμοί: Ψαλ
Ίώβ: Ιωβ
Παροιμίες: Παρ
Ήκκλησιαστής: Εκκ
Ήσμα Ἀσμάτων: Ασμ
Σοφία Σολομώντος: ΣΣο
Σοφία Σειράχ: Σσι

Προφητικά

Ώσηέ: Ωση
Ἀμώς: Αμω
Μιχαίας: Μιχ
Ίωήλ: Ιωη
Όβδιού: Οβδ
Ίωνᾶς: Ιων
Ναούμ: Ναο
Ἀββακούμ: Αββ
Σοφονίας: Σοφ
Ἀγγαῖος: Αγγ
Ζαχαρίας: Ζαχ
Μαλαχίας: Μαλ
Ήσαίας: Ησα
Ίερεμίας: Ιερ
Βαρούχ: Βαρ
Θρηῆνοι: Θρη
Ήπιστολή Ίερεμίου: Επι
Ίεζεκιήλ: Ιεζ
Δανιήλ: Δαν

Συντομογραφίες παράθεσης βιβλίων της Καινής Διαθήκης**Εύαγγελια**

Κατὰ Ματθαῖον: Ματ
Κατὰ Μάρκον: Μαρ
Κατὰ Λουκάν: Λου
Κατὰ Ίωάννην: Ιωα

Πράξεις Ἀποστόλων: Πρα

Επιστολαί Παύλου

Πρὸς Ρωμαίους: Ρωμ

Πρὸς Κορινθίους Α':1Κο

Πρὸς Κορινθίους Β':2Κο

Πρὸς Γαλάτας: Γαλ

Πρὸς Ἐφεσίους: Εφε

Πρὸς Φιλιππησίους: Φλπ

Πρὸς Κολοσσαεῖς: Κολ

Πρὸς Θεσσαλονικεῖς Α': 1Θε

Πρὸς Θεσσαλονικεῖς Β': 2Θε

Πρὸς Τιμόθεον Α':1Τι

Πρὸς Τιμόθεον Β':2Τι

Πρὸς Τίτον: Τιτ

Πρὸς Φιλήμονα: Φλμ

Πρὸς Ἑβραίους: Εβρ

Καθολικαὶ Ἐπιστολαί

Ἰακώβου: Ιακ

Α' Πέτρου: 1Πε

Β' Πέτρου: 2Πε

Α' Ἰωάννου: 1Ιω

Β' Ἰωάννου: 2Ιω

Γ' Ἰωάννου: 3Ιω

Ἰούδα: Ιδα

Ἀποκάλυψις Ἰωάννου: Απο**Παραπομπές σε βιβλία της Αγίας Γραφής**

Γεν 1:1 = Γένεσις, κεφ 1, στίχος 1

Γεν 1:1-2 = Γένεσις, κεφ 1, στίχοι 1 έως 2

Γεν 1:1 – 2:25 = Γένεσις, κεφ 1, στίχος 1 έως κεφ 2, στίχος 25

Γεν 1:3, 6 = Γένεσις, κεφ 1, στίχοι 3 και 6

Γεν 1:3,6· 2:18 = Γένεσις, κεφ 1, στίχοι 3 και 6 και κεφ 2, στίχος 18

Γεν 3:2, 4, 8, 15, 18, 23-25· 4· Ιερ 31:5

Ψαλ 50 [51]:12

1Βα [1Σα] 12:1-5

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Θεσσαλονίκη, 23 Δεκεμβρίου 2019

Ο Πρύτανης

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

Το Εθνικό Τυπογραφείο αποτελεί δημόσια υπηρεσία υπαγόμενη στην Προεδρία της Κυβέρνησης και έχει την ευθύνη τόσο για τη σύνταξη, διαχείριση, εκτύπωση και κυκλοφορία των Φύλλων της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ), όσο και για την κάλυψη των εκτυπωτικών - εκδοτικών αναγκών του δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα (ν. 3469/2006/Α' 131 και π.δ. 29/2018/Α' 58).

1. ΦΥΛΛΟ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ (ΦΕΚ)

- Τα ΦΕΚ σε ηλεκτρονική μορφή διατίθενται δωρεάν στο www.et.gr, την επίσημη ιστοσελίδα του Εθνικού Τυπογραφείου. Όσα ΦΕΚ δεν έχουν ψηφιοποιηθεί και καταχωριστεί στην ανωτέρω ιστοσελίδα, ψηφιοποιούνται και αποστέλλονται επίσης δωρεάν με την υποβολή αίτησης, για την οποία αρκεί η συμπλήρωση των αναγκαίων στοιχείων σε ειδική φόρμα στον ιστότοπο www.et.gr.

- Τα ΦΕΚ σε έντυπη μορφή διατίθενται σε μεμονωμένα φύλλα είτε απευθείας από το Τμήμα Πωλήσεων και Συνδρομητών, είτε ταχυδρομικά με την αποστολή αιτήματος παραγγελίας μέσω των ΚΕΠ, είτε με ετήσια συνδρομή μέσω του Τμήματος Πωλήσεων και Συνδρομητών. Το κόστος ενός ασπρόμαυρου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,00 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,20 €. Το κόστος ενός έγχρωμου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,50 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,30 €. Το τεύχος Α.Σ.Ε.Π. διατίθεται δωρεάν.

• Τρόποι αποστολής κειμένων προς δημοσίευση:

Α. Τα κείμενα προς δημοσίευση στο ΦΕΚ, από τις υπηρεσίες και τους φορείς του δημοσίου, αποστέλλονται ηλεκτρονικά στη διεύθυνση webmaster.et@et.gr με χρήση προηγμένης ψηφιακής υπογραφής και χρονοσήμανσης.

Β. Κατ' εξαίρεση, όσοι πολίτες δεν διαθέτουν προηγμένη ψηφιακή υπογραφή μπορούν είτε να αποστέλλουν ταχυδρομικά, είτε να καταθέτουν με εκπρόσωπό τους κείμενα προς δημοσίευση εκτυπωμένα σε χαρτί στο Τμήμα Παραλαβής και Καταχώρισης Δημοσιευμάτων.

- Πληροφορίες, σχετικά με την αποστολή/κατάθεση εγγράφων προς δημοσίευση, την ημερήσια κυκλοφορία των Φ.Ε.Κ., με την πώληση των τευχών και με τους ισχύοντες τιμοκαταλόγους για όλες τις υπηρεσίες μας, περιλαμβάνονται στον ιστότοπο (www.et.gr). Επίσης μέσω του ιστότοπου δίδονται πληροφορίες σχετικά με την πορεία δημοσίευσης των εγγράφων, με βάση τον Κωδικό Αριθμό Δημοσιεύματος (ΚΑΔ). Πρόκειται για τον αριθμό που εκδίδει το Εθνικό Τυπογραφείο για όλα τα κείμενα που πληρούν τις προϋποθέσεις δημοσίευσης.

2. ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΕΣ - ΕΚΔΟΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Το Εθνικό Τυπογραφείο ανταποκρινόμενο σε αιτήματα υπηρεσιών και φορέων του δημοσίου αναλαμβάνει να σχεδιάσει και να εκτυπώσει έντυπα, φυλλάδια, βιβλία, αφίσες, μπλοκ, μηχανογραφικά έντυπα, φακέλους για κάθε χρήση, κ.ά.

Επίσης σχεδιάζει ψηφιακές εκδόσεις, λογότυπα και παράγει οπτικοακουστικό υλικό.

Ταχυδρομική Διεύθυνση: Καποδιστρίου 34, τ.κ. 10432, Αθήνα	Ιστότοπος: www.et.gr
ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ: 210 5279000 - fax: 210 5279054	Πληροφορίες σχετικά με την λειτουργία του ιστότοπου: helpdesk.et@et.gr
ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΚΟΙΝΟΥ	Αποστολή ψηφιακά υπογεγραμμένων εγγράφων προς δημοσίευση στο ΦΕΚ: webmaster.et@et.gr
Πωλήσεις - Συνδρομές: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279178 - 180)	Πληροφορίες για γενικό πρωτόκολλο και αλληλογραφία: grammateia@et.gr
Πληροφορίες: (Ισόγειο, Γρ. 3 και τηλεφ. κέντρο 210 5279000)	
Παραλαβή Δημ. Υλης: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279167, 210 5279139)	
Ωράριο για το κοινό: Δευτέρα ως Παρασκευή: 8:00 - 13:30	

Πείτε μας τη γνώμη σας.

για να βελτιώσουμε τις υπηρεσίες μας, συμπληρώνοντας την ειδική φόρμα στον ιστότοπό μας.

